

Prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău (jud. V. Clima)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan)

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Vasile Albu împotriva deciziei din 01 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 împotriva lui Vasile Albu privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată, și

cererea reconvențională înaintată de Albu Vasile împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 9 privind înlăturarea obstacolelor în administrarea bunului și apărarea dreptului de proprietate,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2014 Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 (în continuare CCG nr. 9) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Albu Vasile cu privire la încasarea plăților datorate aferente calității de membru al cooperativei (cotele de participare, vărsămintele pentru întreținere, alte plăți stabilite de adunarea generală a membrilor (reprezentanților) cooperativei), pentru perioada 01 ianuarie 2006 - 21 iulie 2014 în sumă de 4279,48 lei și compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 270 lei și de asistență juridică în mărime de 800 lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, Vasile Albu este membru al CCG nr. 9 începând cu 31 martie 1999, conform deciziei Preturii Ciocana mun. Chișinău cu nr. 3/20, fiindu-i atribuit alocarea unui lot de teren pentru construcția garajului cu nr. 281. Încălcând prevederile Statutului CCG nr. 9 din anul 2006, pîrîtul achită doar parțial și selectiv, la propria discreție, plățile necesare pentru darea în exploatare a garajul nr. 281, motiv pentru care a acumulat o datorie pentru perioada 01 ianuarie 2006 - 21 iulie 2014 în sumă de 4279,48 lei, fiind inclusă și penalitatea.

La data de 03 martie 2015 Albu Vasile a depus în instanța de judecată acțiune reconvențională cu privire la apărarea dreptului de proprietate asupra garajului capital situat în Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 și înlăturarea obstacolelor în administrarea acestuia prin obligarea cârmuirii de a-l conecta la rețelele de alimentare cu

energia electrică, recunoașterea nulității deciziei Adunării generale a reprezentanților privind stabilirea diferențiată a vărsămintelor destinate întreținerii structurilor de conducere, repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Susține că, în anul 2013 administrația CCG nr. 9, fără a-l preîntâmpina, i-a deconectat garajul de la rețelele de alimentare cu energie termică.

Consideră că, decizia Adunării Generale a reprezentanților privind stabilirea diferențiată după lățimea garajului, a mărimii vărsămintelor destinate întreținerii structurilor de conducere, este ilegală, abuzivă și neargumentată. Mai mult ca atât, CCG nr. 9 este o organizație necomercială, administrația avînd obligația să apărere interesele membrilor săi, iar aceasta prin deconectarea de la rețelele de alimentare cu energie electrică, i-a cauzat prejudicii morale.

Solicită apărarea dreptului de proprietate asupra garajului capital situat în CCG nr. 9 și înlăturarea obstacolelor în administrarea lui prin obligarea cărmuirii de a-l conecta la rețelele de alimentare cu energie electrică; obligarea CCG nr. 9 de a prezenta listele membrilor cooperativei, schițele boxelor cu indicarea parametrilor acestora (lățimea și lungimea de facto) cu indicarea mărimii vărsămintelor anuale destinate întreținerii structurilor de conducere, precum și procesul-verbal de debransare a boxei de la rețelele de alimentare cu energie electrică; obligarea CCG nr. 9 de a prezenta decizia Adunării Generale a reprezentanților privind stabilirea diferențiată după lățimea garajului a mărimii vărsămintelor destinate întreținerii structurilor de conducere; recunoașterea nulității deciziei Adunării Generale a reprezentanților privind stabilirea diferențiată după lățimea garajului a mărimii vărsămintelor destinate întreținerii structurilor de conducere; încasarea din contul CCG nr. 9 în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat în sumă de 10000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 28 septembrie 2015 a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea depusă de CCG nr. 9; s-a încasat de la Albu Vasile în beneficiul CCG nr. 9 plățile datorate aferente calității de membru al cooperativei pentru perioada 01 ianuarie 2006 - 21 iulie 2014 în sumă de 3098,72 lei și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 270 lei; s-au respins pretențiile CCG nr. 9 privind încasarea de la Albu Vasile a sumei excedente în mărime de 1180,76 lei cu titlu de plăți datorate aferente calității de membru al cooperativei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 800 lei. Totodată, s-a respins cererea reconvențională înaintată de Albu Vasile și s-a încasat de la Albu Vasile în beneficiul statului cheltuielile judiciare de citare a părților în sumă de 28, 30 lei.

Prin decizia din 01 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Albu Vasile și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la data de 20 aprilie, Albu Vasile a contestat-o cu recurs.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel, la judecarea cauzei, a interpretat eronat legea, a aplicat eronat normele de drept material și de drept procedural.

Menționează că, fără a analiza situația de drept și de fapt, încălcînd cerința soluționării litigiului pe cale prealabilă, extrajudiciară intimatul a înaintat pretenții pentru încasarea datoriei pentru perioada anilor 2006-2014, adică pentru 8 (opt) ani consecutivi în mărime de 4141,50 lei, fără a ține cont de art. 267 Cod civil.

Consideră că, intimatul în mod ilegal a stabilit plata diferențiată pentru diferite boxe (garaje). Prin urmare, nu pot fi încasate de la recurent niște sume suplimentare, inexistente,

neprevăzute legislație așa cum ar fi: lucrări juridice, documentație tehnică sau alte cheltuieli.

Precizează că, intimatul ar putea pretinde încasarea unei sume pentru ultimii trei ani, doar în cazul când probează legalitatea percepției lor cu acte normative și stabilite de un organ legal.

Conform art. 434 CPC recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Conform materialelor pricinii, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la data de 01.03.2016, care a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 25.03.2016, conform scrisorii de însoțire (f.d.255, vol. II). Astfel, Colegiul reține că recursul declarat de către Albu Vasile la data de 20.04.2016 este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis în sensul modificării hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 171 alin. (1) și (3) Cod civil, cooperativă este asociația benevolă de persoane fizice și juridice, organizată pe principii corporative în scopul favorizării și garantării, prin acțiunile comune ale membrilor săi, a intereselor lor economice și a altor interese legale. Membrul cooperativei suportă riscul ce rezultă din activitatea acesteia în limita participațiunii deținute în patrimoniul ei, inclusiv partea nevărsată.

În conformitate cu art. 171 alin. (1) lit. d) și e) Cod civil, în statutul cooperativei trebuie să se indice aporturile membrilor în capitalul social, modul și termenul de vărsare a acestora; prestația în bani sau în alte bunuri la care pot fi obligați membrii, precum și natura și valoarea acestor prestații.

Conform pct. 18, subpct. 6), 7) din Statutul-model al cooperativei de construcție a garajelor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 365 din 06 aprilie 1998, cooperativa este obligată să achite toate impozitele și plățile prevăzute de legislația în vigoare, să asigure încasarea la timp de la membrii cooperativei a vărsămintelor destinate construcției garajelor și întreținerii structurilor sale de conducere.

La fel, este de menționat că, conform pct. 19, 20 din Statutul-model al cooperativei de construcție a garajelor, fondurile cooperativei se constituie din taxele de înscriere ale membrilor, cotele-părți depuse de către membrii cooperativei pentru construcție garajelor, în cazul construirii prin metode de antrepriză, plățile pentru construirea obiectelor de folosință comună, vărsămintele pentru întreținerea aparatului administrativ al cooperativei, plățile pentru achitarea impozitelor și altor vărsăminte prevăzute de legislație, alte încasări, neinterzise de lege. Mărimea tuturor încasărilor de la membrii cooperativei se stabilește potrivit deciziilor adunărilor generale ale membrilor (reprezentanților) acesteia. Conform deciziei adunării generale a membrilor (reprezentanților), cooperativa este în drept să formeze fonduri speciale, care să fie utilizate pentru scopurile sale statutare.

De asemenea, pct. 22 din Statutul-model al cooperativei de construcție a garajelor, statuează că, membrii cooperativei sînt obligați să depună taxa de înscriere și cotele de participare, vărsămintele pentru întreținerea aparatului administrativ al cooperativei și

pentru construcție obiectelor de folosință comună, precum și alte plăți în mărimea și în termenele stabilite de adunarea generală a membrilor (reprezentanților) cooperativei; să respecte cerințele statutului cooperativei și hotărârile adunării generale a membrilor (reprezentanților) și biroului de conducere al cooperativei; să respecte normele de construcție, regulile și normele sanitaro-epidemiologice, antiincendiar, ale tehnicii de securitate, precum și termenele de construcție, stabilite de adunarea membrilor (reprezentanților) cooperativei (în cazul când efectuează construcție garajului cu forțe proprii); să compenseze cooperativei sau membrilor ei pierderile cauzate din culpa lor, în conformitate cu legislația în vigoare; să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra garajelor la biroul teritorial de inventariere tehnică, după predarea acestora în exploatare; să îndeplinească și alte îndatoriri prevăzute de legislație.

Astfel, prin prisma dispozițiilor legale precitate, Colegiul conchide că instanța de apel, fiind investită cu judecarea pricinii în speță, rezultând din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, corect a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea înaintată de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 privind încasarea de la Albu Vasile a plăților datorate aferente calității de membru al cooperativei.

Însă, Colegiul consideră greșită concluzia instanței de apel cu privire la încasarea de la Albu Vasile a sumei de 3098,72 lei cu titlu de datorie pentru perioada 2006-2014, deoarece instanța de apel urma să ia în calcul și termenul de prescripție.

Conform art. 267 alin.(1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) și (9) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Când este vorba de prestații succesive, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data ultimei prestații neexecutate.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9, la data de 14.08.2014, a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva lui Albu Vasile solicitând încasarea de la acesta pentru perioada 2006-2014 a sumei datorate cu titlu de plăți obligatorii ca membru al cooperativei.

Prin urmare, este cert că termenul în interiorul căruia Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 putea să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată a fost depășit, deoarece perioada pentru care se solicită încasarea datoriei este 2006- 2014, pe când acțiunea în judecată a fost depusă la 14 august 2014.

Instanța de recurs reține că perioadă pentru care urmează a fi încasată datoria solicitată, este de trei ani anterior adresării în instanța de judecată.

Respectiv, Colegiul consideră necesar de a încasată de la Albu Vasile suma datoriei în mărime de 1288,34 lei doar pentru perioada anilor 2011-2014.

Ori, datoria încasată de către instanța de judecată pe perioada anilor 2006-2010 nu urma a fi încasată, deoarece pretențiile Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 9 în acest sens au fost prescrise de drept, fiind înaintate după expirarea termenului prevăzut de lege. Deci, suma datoriei formate, urma a fi percepută în limita termenului general de prescripție extinctivă, în speță pentru perioada 2011-2014.

Argumentul instanței de apel precum că recurentul Albu Vasile a întreprins acțiuni prin care ar fi fost întrerupt termenul de prescripție sînt nefondate.

Colegiul remarcă că Albu Vasile într-adevăr a achitat parțial sumele pretinse de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 diferențiind clar sumele achitate raportate la perioadele de calcul, dar nu a achitat nici o sumă din datoria pretinsă de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9, respectiv nici nu a recunoscut datoria pretinsă.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată, instanța de recurs conchide de a micșora suma cheltuielilor de judecată de la 270,72 lei la 81,27 lei, rezultînd din prevederile art. 94 CPC.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Din considerentele enunțate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Vasile Albu și de a modifica hotărîrea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea micșorării sumei încasate de la 3098,72 lei la 1288,34 lei și a cheltuielilor de judecată de la 270,72 lei la 81,27 lei, iar în rest de a menține hotărîrea instanței de fond și decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Albu Vasile.

Se modifică hotărîrea din 28 septembrie 2015 a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău și decizia din 01 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 9 împotriva lui Vasile Albu privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională înaintată de Albu Vasile împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 9 privind înlăturarea obstacolelor în administrarea bunului și apărarea dreptului de proprietate, în partea micșorării sumei încasate de la 3098,72 lei la 1288,34 lei și a cheltuielilor de judecată de la 270,72 lei la 81,27 lei.

În rest, hotărîrea din 28 septembrie 2015 a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău și decizia din 01 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală